

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara, 14 Şubat, 1929

Sayı: 116

Musahabe:

Müesseselerimize Hürmet

Her milletin şahsiyeti, benliği; onun siyasî, idarî, ilmî, iktisadî, bir kelime ile «içtimaî» müesseselerinde tecelli eder. O millete mensup olan fertler, milletlerinin manevî şahsiyetlerini temsil eden o müesseselere karşı daima hürmetkâr olmak mecburiyetindedirler; «içtimaî nizam ve tesanüt» bunu emreder. Aksi takdirde içtimaî nizam ve tesanüt bozulmuş, fikirlerde ve vicdanlarda «manevî bir anarşi» başlamış demektir ki, bunun nakadar muzır olduğunu izaha lüzum görmüyoruz.

Bu mütalâamızın, vatandaşların tenkit hakkını tanımamak ve onları her müessesemizi «kemâl» mertebesine gelmiş adetmeğe mecbur tutmak tarzında tefsir olunmamasını, bilhassa tasrih edelim. Demokrasinin bahsettiği sair bütün haklar gibi tenkit te vatandaşlar için bir haktır; milletin içtimaî müesseselerine halkın alâka göstermesi, onların eyi ve fena taraflarını anlaması pek tabîi ve pek faydalıdır. Lâkin bu «tenkit» in hakikî bir «tenkit» mahiyetinde kalması, insafsız ve yıkıcı bir «taarruz» mahiyetini almaması da birinci şarttır.

Biz bu hadisenin en iyi misalini, Türk hekimliği ve Tıp Fakültesi hakkında ortalığı dolduran münakaşalar esnasında gördük; ve o hususta düşündüklerimizi iki hafta evvel yine bu sütunlarda karilerimize arzettik. Türk hekimliğine ve Tıp Fakültesine uluorta hücum edenlerden bazıları, bilerek yahut bilmiyerek, bu müessesenin halk nazarında kazanmış aldığı hürmet ve itimadı kökünden baltalayacak bir şekilde lisan kullanıyorlardı. Her hangi bir müessesenin kusurlarını, eksiklerini, yahut o müesseseye mensup bazı fertlerin aczini veya müsamahasını göstererek hayırhah bir tenkitte bulunmak başkadır; onu manen ve maddeten yıkmak maksadıyla yapılacak hücumlar da büsbütün başkadır. Bundan bir kaç sene evvel, bütün Darülfünun Fakülteleri aleyhinde de aynı şekilde yıkıcı bir taarruz yapıldığını hatırlıyoruz.

Türk hekimliği hakkındaki münakaşaların ecnebi memleketlerde uyandırdığı akisler, müesseselerimize hürmet lüzumunu bize artık anlatmalıdır kanaatindeyim: «Temps» gazetesi, bir makalesinde, Türk hekimliği de-

nen şeyin esasen Rum doktorlar tarafından kurulduğunu, İstanbuldaki üç beş ecnebi hekim sayesinde İstanbul halkının kendisine baktıracak mütehassıs bulabildiğini, Lozan muahedesinin menettiği «ecnebi hekimlerin Türkiyede tababet edebilmesi» müsaadesinin tekrar verilmesi lâzım geldiğini söylüyor; ve «münevver Türklerin bu hakikatleri anlamaya başladığını» da memnuniyetle ilâve ediyor... Türk hekimliğine ve Tıp Fakültesine karşı yıkıcı taarruzlarda bulunanlar, bu taarruzların hariçte nasıl tefsir edildiğini görünce her halde müteessir olmuşlardır kanaatindeyiz.

Müesseselerimizin kusurlarını ve eksiklerini göstermekten, fertlerin çalışmasını tenkit etmekten geri kalmıyalım; fakat bu tenkitler müspet, hayırhah bir mahiyette olsun; insafsız bir taarruz mahiyetini almasın; ve müesseselerimize karşı halkın hürmet ve itimadını sarsmasın. İslâh ve ikmalî istihdaf eden tenkit ile, yıkmak gayesini güden hücum arasında çok büyük bir fark vardır...

Dr. Prof. KÖPRÜLÜZADE
MEHMET FUAT